

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/226/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314200216
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8314200216.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu P. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. X, XXX XX O., právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a o ochranu spotrebiteľa, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 11C/5/2014-86 zo dňa 02.06.2015 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka, t.j. žalobcu, zo dňa 29.06.2006, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je neplatná. Zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi trovy konania. Rozsudok odôvodnil tým, že účastníci konania uzavreli 29.06.2006 zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi finančné prostriedky vo výške 41.004 Sk, ktoré sa žalobca zaviazal splatiť 36 mesačnými splátkami. Súčasťou zmluvy a súčasne jednou z podmienok pre získanie pôžičky bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Z vykonaných dôkazov bolo preukázané, že zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je tzv. štandardná alebo formulárová zmluva, ide o spotrebiteľskú zmluvu. Z obsahu zmluvy nesporne vyplýva, že jej neoddeliteľnou súčasťou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú je spotrebiteľ nútený podpísať. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy ako neoddeliteľnej súčasti formulárovej zmluvy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa, vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly nárokov uplatnených veriteľov, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Poukázal na ust. § 5a ods. 1 zákona 250/2007 Z.z., podľa ktorého neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. V danom prípade žalobca podľa jeho výpovede nebol pri uzatváraní zmluvy poučený o dôsledkoch dohody o zrážkach zo mzdy, nemal možnosť ani sa k nej vyjadriť ani ju odmietnuť, dokonca ho nik ani neupozornil, že súčasťou zmluvy je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalobca nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej obsah, zmluvu mohol ako celok podpísať alebo ako celok odmietnuť. Súd prvej inštancie poukázal na to, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, nakoľko podľa § 5a ods. 1 zákona 250/2007 Z.z. je

neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Žalobca nebol poučený o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou revolvingovej zmluvy, nebol poučený o dôsledkoch jej uzavretia, dohoda nie je vyhotovená na osobitnej listine. Uvedený inštitút dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov a tento inštitút spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podrobiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly v prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 OSP.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný, a to v celom rozsahu. Odvolanie odôvodnil tým, že súd neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy nevyslovil na základe žiadnej skutočnosti, ktorá by sa týkala tejto dohody ako právneho úkonu. Dôvody neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy súd odvodzuje len sprostredkovane od iných skutočností, ktoré však žiaden zákon ani nequalifikuje ako dôvod neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Z prvostupňového rozsudku vyplýva, že dôvodom neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy malo byť spôsobenie hrubej nerovnováhy tým, že sa vykonávajú zrážky zo mzdy dlžníka pre nároky, ktoré neboli predmetom súdneho prieskumu neprijateľnosti podmienok. Z rozsudku nie je zrejmé, ktoré zákonné ustanovenie formuluje ako podmienku pre zrážky zo mzdy to, že uspokojovaná pohľadávka má byť podrobená predchádzajúcemu súdnemu prieskumu. Ďalej poukázal na to, že rozhodnutie je založené na retroaktívnej aplikácii zákona § 5a ods. 1 zákona 250/2007 Z.z.. Ustanovenie § 5a bolo do tohto zákona doplnené novelou, účinnou od 01.05.2014. Poukázal na to, že jedným zo základných princípov právneho štátu je aj princíp právnej istoty, ktorý v sebe zahŕňa aj zákaz spätnej časovej pôsobnosti zákonov. Poukázal ďalej na to, že teraz uvádzané dôvody neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy súd za dôvody neplatnosti nepovažoval pri svojom prvom rozsudku. Tieto dôvody konštatoval až vtedy, kedy právna úprava síce nanovo definovala podmienky pre dohodu o zrážkach zo mzdy, avšak táto nová úprava sa nevzťahuje na dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorej platnosť je predmetom súdneho konania. Žalovaný napadol postup súdu pri hodnotení výsledkov dokazovania, kedy súd bez akéhokoľvek vyhodnotenia prevzal tvrdenia žalobcu. Tieto boli uplatnené až po zrušení prvého rozsudku, dovtedy žalobca nikdy netvrdil skutočnosti, na ktoré si spomenul po takmer 9 rokoch od uzavretia právneho úkonu. Žalobca po prvom zrušujúcom rozsudku začal tvrdiť práve také skutočnosti, ktoré sa uvádzajú v § 5a, hoci na ne nepoukázal ani pred vydaním prvého rozhodnutia vo veci samej. Z rozsudku nevyplýva ako súd vyhodnotil rozpor medzi tvrdeniami žalobcu po opätovnom vrátení veci a pôvodnými tvrdeniami žalobcu. Žalobca si predsa uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy bol od začiatku vedomý, pôvodne v konaní ani len netvrdil niečo iné. Ani zmenené tvrdenia žalobcu nedávajú dostatočný podklad preto, aby súd mohol konštatovať existenciu skutočnosti zakladajúcich hrubú nerovnováhu. V rozsudku chýba základná odpoveď na to, ako sa súd vysporiadal s tým, že tento spôsob zabezpečenia záväzkov nebol pre spotrebiteľské zmluvy zakázaný. Prípustnosť dohody o zrážkach zo mzdy pre oblasť spotrebiteľských vzťahov bola v čase jej uzavretia povolená a prípustná. Samotné konštatovanie súdu, podľa ktorého má vykonávanie zrážok zo mzdy spôsobovať nerovnováhu, odporuje zákonu, pretože podstatou dohody o zrážkach zo mzdy je práve vytvorenie právneho rámca a základu pre ich vykonávanie. Zároveň súd nedáva odpoveď na to o akú hrubú nerovnováhu má ísť a v čom má spočívať. Dohoda o zrážkach zo mzdy zodpovedá zákonnej úprave, predstavovala spôsob zabezpečenia pohľadávok formou zrážok zo mzdy. Zákonná úprava platná v čase uzavretia dohody a tiež v súčasnosti vymedzuje vzájomné práva a povinnosti strán, ktoré vyplývajú z jej uzavretia. Tieto práva a povinnosti určuje zákon. Obsah práv a povinností z dohody o zrážkach zo mzdy teda nie je výsledkom dohody zmluvných strán, ale je daný rozhodnutím zákonodarcu vo forme zákonov. Tieto práva a povinnosti sa nezmenili ani od 01.05.2014, čo len potvrdzuje, že žiaden rozpor s ochranou spotrebiteľa nespôsobujú. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a návrh v celom rozsahu zamietol, prípadne, aby zo zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol, odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje. Je pravda, že ustanovenie § 5a ods. 1 zákona 250/2007 Z.z. bolo do zákona doplnené až po uzavretí predmetnej dohody medzi účastníkmi konania, a teda toto ustanovenie v danom prípade nemôže byť aplikované.

Záver súdu prvej inštancie o neplatnosti takejto podmienky je však správny, pretože z výpovede účastníka konania (žalobcu) vyplýva, že si ani nebol vedomý toho, že takéto dojednanie je súčasťou zmluvy, ktorú podpisuje. V tomto prípade teda chýbala slobodná, vážna a určitá vôľa účastníka vôbec uzavrieť takúto zmluvu, čo vedie k neplatnosti zmluvy (§ 37 ods. 1 a § 39 OZ). Žalovaný napriek tomu, že tento záver spochybňuje, nenavrhol žiadne dôkazy, ktoré by vyvrátili skutkové závery vyplývajúce z výsluchu žalobcu. Prax akú popísal žalobca vo svojom výsluchu pritom nie je nezvyčajná, súdu je z viacerých prípadov známe, že pri uzatváraní zmlúv o úveroch a dohodách o zrážkach zo mzdy dlžníci listiny podpisujú bez náležitého poučenia o ich obsahu. Správny je aj výrok o trovách konania, ktorý zodpovedá výsledku konania a vzniknutým trovám žalobcu. Preto bol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdený postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol žalobca úspešný, trovy konania mu nevznikli, žalovaný bol v odvolacom konaní neúspešný, a preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.